

po krvi in zmagi žejnih nevernikov. Nad domovi so vzplapolali zublji, v hipu je bila vsa vas v ognju. Vzdihi so zamirali v stenah, niti glas ni preletel onstran gora. Zvezde so sijale kot prej in v kumskem hribu so ukale sove, kakor tudi v najtemnejših nočeh ne. Ko so ugašali zadnji plameni, je gluha tihota zakrivala dolino...

Še enkrat se je pojavila sv. Neža. S solzami v očeh je hodila po pogorišču. Začrneli, na pol porušeni zidovi so štrleli kvišku. Zoglenela trupla so ležala med ožganimi tramovi; tu meč, ondi sekira, s katero je gospodar branil sebe in svojo družino.

Za mejo v jarku je našla zlomljeni križ. Zasadila ga je v sredo ruševin. Zataknila je coetlico za razpelo in sama zase govorila: »Dovolj kazni, Gospod! Vršil se je tiki boj. Živa duša ni čula klicev na pomanjanje. Ta križ naj bo znamenje nesrečnega trenutka, ko so ljudje hoteli Boga izgnati iz vasi! Kadar bo zopet stala tu vas, se bo v strašen spomin imenovala Tihoboj.

Od svojih ovčic ji je zadnjikrat ušel pogled na uničeno vas. Zajokala je tako milo in presunljivo, da so še ovce postale žalostne. Vroče solze so ji polzele po licih, padale na skalo in tekle na zemljo. Nato je zatonila v gozdu. Nikoli več je ni od takrat nihče videl.

Še danes se solzi pečina pod kumskim hribom. Po njej drse solze sv. Neže in se pod visokim kamnitim skladom stekajo v tolmunček. Četudi je suša, da zemlja zija in potoki usahnejo, solze sv. Neže drse enakomerno po skalnati steni. Pobožni kumski romarji strežejo kaplje in si umivajo oči in obraz.

Globoko pogreznjena med hribi pa se skriva nova vas — Tihoboj.

Mirko Kunčič

Naš ded

»Pridi, ljubljena pomlad!«
v polju pfička poje.
Radosno posluša jo
drobno srce moje.

Pfička, poj, le glasno poi
in pomlad prikliči!
Hrepeneče čakajo
trate jo in griči . . .

Tudi dedu našemu
zima že preseda:
skozi okno dan na dan
ves otožen gleda.

Ko pomlad topločo vso
svojo pošlje v pólje —
tudi ded bo z namí šel
rajať dobre volje!